

POSTANOWIENIE

Dnia 15 czerwca 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie, Wydział I Cywilny w składzie :

Przewodniczący : SSA Józef Wąsik

Sędziowie: SA Robert Jurga (sprawozdawca)

SA Sławomir Jamróg

po rozpoznaniu w dniu 15 czerwca 2015 r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa H. S.

przeciwko M. D.

o zapłatę

na skutek zażalenia powódki na punkt II postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 3 lutego 2015r., sygn. akt IC 1864/14

postanawia:

1. ***oddalić zażalenie ;***

2. ***nie obciążać powódki kosztami postępowania zażaleniowego.***

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 15 czerwca 2015 r. Sąd Okręgowy w Krakowie umorzył postępowanie (pkt. I) i zasądził od powódki H. S. na rzecz pozwanej M. D. kwotę 7.217zł tytułem zwrotu kosztów postępowania (pkt. II).

W uzasadnieniu Sąd Okręgowy wskazał, iż powódka H. S. wniosła pozew skierowany przeciwko M. D. o zapłatę kwoty 60.000 Euro z odsetkami ustawowymi od dnia 3 października 2009 r. do dnia zapłaty. Sąd Okręgowy we Wrocławiu, Wydział I Cywilny w dniu 19 marca 2014 r. wyrokiem zaocznym orzekł zgodnie z żądaniem pozwu. W sprzeciwie od wyroku zaocznego pozwana wniosła o jego uchylenie, oddalenie powództwa w całości z uwagi na brak legitymacji procesowej po stronie pozwanej, a także zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Sprawa została przekazana tutejszemu Sądowi i była prowadzona pod sygn. I C 1864/14. Na rozprawie w dniu 3 lutego 2015 r. powódka cofnęła pozew w stosunku do pozwanej M. D. jako niewłaściwie pozwanej osoby, ze zrzeczeniem się roszczenia w stosunku do M. D. obecnej na rozprawie. Zatem na podstawie art. 355 § 1 Kpc w zw. z art. 203 § 1 i 2 Kpc – Sąd Okręgowy w punkcie I. sentencji postanowienia umorzył postępowanie. Odnośnie natomiast rozstrzygnięcia zawartego w punkcie II. sentencji postanowienia Sąd Okręgowy stwierdził, iż pozwana wniosła o zasądzenie od powódki zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa profesjonalnego pełnomocnika. Cofnięcie pozwu nastąpiło z przyczyn leżących po stronie powódki, bowiem pozwała ona niewłaściwą osobę, która zmuszona była ponieść koszty celowej obrony, a to ustanowienia pełnomocnika w sprawie. Wobec poniesionego nakładu pracy pełnomocnika Sąd zasądził od powódki na rzecz pozwanej kwotę 7.217 zł tytułem zwrotu poniesionych przez stronę pozwaną kosztów postępowania, na którą złożyły się: koszty zastępstwa procesowego w wysokości 7.200 zł – zgodnie z § 6 pkt. 7 rozporządzenia

Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł.

Postanowienie to w punkcie 2 zaskarżyła powódka i wniosła o jego zmianę poprzez nie obciążanie jej kosztami procesu.

Powódka zarzuciła, iż chciała pozwać M. D. z ul. (...) bo taki adres pozwanej otrzymała od Prokuratury. Na ten adres wysłała wezwanie do zapłaty a pozwana nie odpowiedziała więc złożyła pozew podając dwa możliwe adresy. Potem dostała wyrok zaoczny i dopiero na rozprawie po złożeniu sprzeciwu dowiedziała się że są dwie osoby o takim samym imieniu i nazwisku o różnych adresach i pozew skierowała nie przeciwko tej osobie której chciała.

Pozwana wniosła o oddalenie zażalenia oraz zasądzenie kosztów procesu.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje :

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zasadą jest (art. 203 § 2 Kpc.), że w wypadku cofnięcia pozwu obowiązek zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanego, na jego żądanie, obciąża powoda bez względu na przyczynę cofnięcia. Jednakże dopuszczalne jest odstępstwo od tej zasady w sytuacji, gdy powód wykaże, że wystąpienie z powództwem było niezbędne dla celowego dochodzenia praw lub celowej obrony, z uwzględnieniem okoliczności istniejących w dacie wytoczenia pozwu. Dotyczy to zwłaszcza sytuacji, gdy cofnięcie pozwu jest konsekwencją zaspokojenia przez pozwanego wymagalnego w chwili wytoczenia powództwa roszczenia powoda. W rozumieniu przepisów o kosztach procesu (art. 98 Kpc) pozwanego należy uznać wówczas za stronę przegrywającą sprawę - postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2012 r., II CZ 208/11, LEX nr 1214570. Pogląd ten Sąd Apelacyjny podziela.

Natomiast przepis art. 102 Kpc. realizuje zasadę słuszności i stanowi wyjątek od ogólnej reguły obciążania stron kosztami procesu, zgodnie z którą strona przegrywająca sprawę jest zobowiązana zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie wszystkie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (art. 98 § 1 Kpc.) - tzw. zasada odpowiedzialności za wynik procesu. W judykaturze i orzecznictwie prezentowany jest pogląd, który Sąd Apelacyjny podziela, iż hipoteza przepisu art. 102 Kpc, odwołująca się do występowania "przypadków szczególnie uzasadnionych" pozostawia sądowi orzekającemu swobodę oceny, czy fakty związane z przebiegiem procesu, jak i dotyczące sytuacji życiowej strony stanowią podstawę do nie obciążania jej kosztami procesu. Do pierwszych zaliczane są sytuacje wynikające z charakteru żądania poddanego rozstrzygnięciu, jego znaczenia dla strony, subiektywne przekonanie strony o zasadności roszczeń. Drugie natomiast wyznacza sytuacja majątkowa i życiowa strony, z tym zastrzeżeniem, że niewystarczające jest powoływanie się jedynie na trudną sytuację majątkową. Całokształt okoliczności, które mogłyby uzasadniać zastosowanie tego przepisu powinny być ocenione z uwzględnieniem zasad współzycia społecznego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 2013 r., V Cz 107/12, LEX nr 1341715; z dnia 24 października 2012 r., IV Cz 61/13 LEX nr 1389013, z dnia 13 grudnia 2007 r., I Cz 110/07, LEX nr 621775) W postanowieniu z dnia 17 kwietnia 2014 r. (V Cz 103/12, LEX nr 1341712) Sąd Najwyższy wskazał, że przepis art. 102 Kpc przyznaje sądowi uprawnienia o charakterze dyskrejonalnym. Wprawdzie zasadność skorzystania z tego uprawnienia może być objęta kontrolą sądu wyższego rzędu, jednak ewentualna zmiana zaskarżonego orzeczenia o kosztach powinna być dokonywana tylko wyjątkowo, gdy ocenie przeprowadzonej przez sąd pierwszej instancji można przypisać cechy dowolności. W niniejszej sprawie taka sytuacja nie występuje.

Powódka posiadała informację, iż pozwała nie tą osobę, którą chciała pozwać w chwili otrzymania sprzeciwu mimo to podtrzymywała swoje stanowisko wywołując u pozwanej kolejne koszty.

Wobec powyższego Sąd Apelacyjny postanowił jak w punkcie 1 na zasadzie art. 385 Kpc w zw. z art. 397 § 2 Kpc. O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono w pkt. 2 postanowienia na zasadzie art. 102 Kpc. Całokształt okoliczności sprawy przemawia za nie obciążaniem powódki kosztami postępowania zażaleniowego. Powódka jest osobą w starszym wieku schorowaną, która przez swoją nieudolność i konsekwencje oraz niezrozumienie treści pism

procesowych wywołała u pozwanej wysokie koszty procesu przed Sądem I instancji. Z uwagi na fakt, iż pozostawała ona w nieświadomości swojej omyłki, w jej odczuciu rozstrzygnięcie o kosztach procesu było dla niej krzywdzące zatem złożyła zażalenie na powyższe koszty. Obciążenie jej kosztami postępowania zażaleniowego stałoby w rażącej sprzeczności z zasadami współżycia społecznego zwłaszcza biorąc pod uwagę fakt, iż jest zmuszona zwrócić pozwanej wysokie koszty postępowania przed Sądem I instancji.